

Kofinansirano od strane EU

Prezentacija evropskog projekta: “IRIS – Nadahnjujuće ruralno nasljeđe: Održive prakse zaštite i očuvanja planinskih pejzaža i sjećanja” na katunima Sinjajevine

Zadovoljstvo nam je da Vas pozovemo da prisustvujete “Prezentaciji evropskog projekta *IRIS – Nadahnjujuće ruralno nasljeđe: Održive prakse zaštite i očuvanja planinskih pejzaža i sjećanja* na katunima Sinjajevine” koja će se održati **u Podgorici, u Evropskoj kući, Trg Argentina br. 4, u petak 9. decembra 2022. godine od 18:00 do 19:10 h.**

Kroz intenzivno i participativno istraživanje u pet zemalja (Španija, Francuska, Italija, Crna Gora, Velika Britanija) i šire evropsko istraživanja i razmjenu znanja, **projekat IRIS ima za cilj** da:

- pokaže kako poznavanje istorijskih procesa i praksi korišćenja zemljišta doprinosi očuvanju i održivom razvoju planinskih predjela;
- definiše pristup “živog nasljeđa” u zaštiti baštine i najbolje prakse kroz koje lokalni akteri mogu da ugrade svoje kulturne vrijednosti, lokalnu stručnost i tradiciju;
- potpomogne saradnju između lokalnih institucija i zajednica i ostvari učinkovito i raznovrsno učešće u očuvanju, zaštiti, održivom razvoju i korišćenju planinskih predjela;
- obezbijedi lokalnim i evropskim kreatorima politika nove alate koji će im omogućiti da uzmu u obzir istorijsku dimenziju ruralnih područja i implementiraju pristup “živog nasljeđa” prilikom donošenju odluka;
- stvori novi istraživački okvir koji unapređuje znanje o planinskom kulturnom nasljeđu i njegovim širim društvenim i ekološkim vrijednostima i koristima;
- prezentuje i širi rezultate istraživanja na lokalnom, evropskom i širem međunarodnom nivou.

U slučaju Crne Gore fokus je na visoravni **Sinjajevine**, koja predstavlja najveći pašnjak u Crnoj Gori i zajedno sa Durmitorom jedan od najvećih planinskih pašnjaka u Evropi. Područje se odlikuje prostranim, izuzetno raznovrsnim pašnjacima na nadmorskoj visini između 1600-2200 m, omeđenim kanjonima Tare, Morače i Bukovice, okruženim gustim bukovim i četinarskim šumama. Ovo područje ima neke od najbolje očuvanih tradicionalnih sistema transhumance u zemlji, sa sezonskim kretanjem stoke između nizijskih područja zimi i planinskih pašnjaka ljeti, koji su hiljadama godina oblikovali ekosisteme Sinjajevine uz međusobno prilagođavanje čovjeka i prirode i koji su i danas očuvani. Studija slučaja obuhvata transdisciplinarno proučavanje ovog bogatog kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa i istražuje mogućnosti za njegovu valorizaciju kroz savremene i održive načine korišćenja, uz saradnju svih ključnih aktera u zemlji. Na ovom području, tradicionalni katuni, korišćeni intenzivno širom Crne Gore do 20. vijeka, ali postepeno napušteni u većini planinskih oblasti, i dalje se koriste, i mogu poslužiti kao primjer za moguće buduće

unapređenje inovativnih strategija zaštite kroz korišćenje u drugim sličnim planinskim područjima u zemlji.

Program

18:00-18:05	Saša Palibrk (Evropska kuća)	Dobrodošlica i uvod
18:05-18:20	Pablo Dominguez (sociokulturni antropolog i naučnik životne sredine, Francuskog nacionalnog centara za naučna istraživanja - CNRS)	Uvod u projekat IRIS i pastoralno upravljanje utemeljeno u zajednici, kao glavni fokus rada projekta u Crnoj Gori
18:20-18:25	Pitanja	
18:25-18:40	Milana Tomić (pravica, Univerzitet Crne Gore)	Istorijski i pravni okvir o zajedničim pašnjacima u Crnoj Gori
18:40-18:45	Pitanja	
18:45-19:00	Aleksandra Kapetanović (arhitektica konzervatorica, CNRS i Expeditio)	Dosadašnji rezultati projekta IRIS i sljedeći koraci
19:00-19:10	Pitanja i kraj	

Radujemo se Vašem dolasku uz našu najtopliju dobrodošlicu.

S poštovanjem,

Projekat IRIS u Crnoj Gori